

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 13 grudnia 2017 r.

Poz. 5306

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NK-N.4131.108.10.2017.JW1 WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.), Wojewoda Dolnośląski zarządza, co następuje:

§ 1. Ulicy o nazwie **Marchlewskiego** zlokalizowanej w Podgórzynie, w gminie Podgórzyn nadaje się nazwę **Jana Karskiego**.

§ 2. Wykonanie zarządzenia zastępczego powierza się Wójtowi Gminy Podgórzyn.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki - zwanej dalej "ustawą", nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować (ust. 1). Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989 (ust. 2).

W związku z powyższym, ustawodawca - w art. 6 ust. 1 ustawy - nałożył na właściwe organy jednostek samorządu gminnego obowiązek zmiany obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy nazwy ulic, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, **w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie**. Tym samym, organy stanowiące gmin **w terminie do dnia 2 września 2017 r.** miały możliwość, w ramach przysługujących im kompetencji wynikających z art. 6 ustawy, do dokonania stosownej zmiany nazw ulic na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

W myśl art. 6 ust. 2 i 3 ustawy, w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. Wydanie zarządzenia zastępczego, o którym mowa w ust. 2, wymaga opinii Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. W zakresie procedury wydawania zarządzeń zastępczych przez wojewodę, przepis art. 2 ust. 3 ustawy stosuje się

odpowiednio. Tym samym, okres oczekiwania na opinię Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego.

W przedmiotowym przypadku Rada Gminy Podgórzyn nie dokonała zmiany obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy nazwy ulicy Marchlewskiego zlokalizowanej w Podgórzynie, w gminie Podgórzyn w terminie do dnia 2 września 2017 r.

Wojewoda Dolnośląski pismem z dnia 26 września 2017 r. (sygn. NK-N.40.110.2017.GD1) wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie zgodności nazwy ulicy Juliana Marchlewskiego z normami wyrażonymi w art. 1 ustawy.

W dniu 17 listopada 2017 r. do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z dnia 3 listopada 2017 r. (sygn. BUW-940-240(2)/17) zawierające opinię w sprawie nazwy ulicy Juliana Marchlewskiego.

Mając na względzie treść otrzymanej opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojewoda Dolnośląski zauważa, że Julian Marchlewski (1866-1925) był działaczem rewolucyjnymi bolszewickim, przedstawicielem państwa sowieckiego w pertraktacjach z Polską w czasie wojny 1920 roku, przewodniczącym powołanego przez bolszewików Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski, który miał się przekształcić we władze polskiej republiki sowieckiej po planowanym podboju Rzeczypospolitej przez bolszewików w 1920 roku.

Urodził się we Włocławku. W Warszawie pracował jako farbiarz. W 1888 r. zakładał „II Proletariat”. W 1889 r. współtworzył Związek Robotników Polskich, a potem Socjaldemokrację Królestwa Polskiego (SDKP), później przekształconą w Socjaldemokrację Królestwa Polskiego i Litwy (SDKPiL). W 1900 r. nawiązał współpracę z W. Leninem. Opowiadał się za ścisłą współpracą z jego ugrupowaniem politycznym, czyli Socjaldemokratyczną Partią Robotniczej Rosji, której autonomiczna sekcja stała się SDKPiL. Wspierał działania frakcji bolszewików w SDPRR. Reprezentował SDKPiL na V Zjeździe SDPRR w Londynie w 1907 r. Został wybrany zastępcą członka Komitetu Centralnego SDPRR. Po 1914 roku w Berlinie wraz z R. Luksemburg przewodził skrajnie lewicowym grupom w Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SPD). Współtworzył niemiecki Związek Spartakusa. W l. 1916–1918 był więziony, został uwolniony w ramach wymiany więźniów politycznych między Niemcami a nowo powstałą sowiecką Rosją. Zamieszkał z rodziną na Kremlu. Działał w najwyższych organach partii bolszewickiej. Jesienią 1918 r. był m.in. kandydatem na sowieckiego ambasadora w Wiedniu. Po śmierci Luksemburg i Liebknechta w Berlinie, Lenin wysłał go do Niemiec w celu wzmocnienia władz Komunistycznej Partii Niemiec (KPD).

W 1919 r. był współtwórcą Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu). W czasie najazdu bolszewickiego na Polskę reprezentował państwo sowieckie. Prowadził ze strony bolszewickiej pertraktacje pokojowe z Polską w Mikaszewiczach. W 1920 został wyznaczony przez Lenina na funkcję Przewodniczącego Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski, powołanego w Białymstoku – czyli sowieckich władz przygotowanych przez bolszewików do objęcia władzy w polskiej republice sowieckiej, którą zamierzano proklamować po spodziewanym zdobyciu Warszawy.

Po klęsce w bolszewików w bitwie warszawskiej w 1920 roku był przez nich ewakuowany na wschód. W 1922 r. został rektorem Komunistycznego Uniwersytetu Mniejszości Narodowościowych Zachodu w Moskwie, kształcącego europejskie kadry komunistyczne. Współtworzył Międzynarodową Organizację Pomocy Rewolucjonistom – strukturę będącą dodatkowym narzędziem oddziaływania bolszewików na społeczeństwa innych krajów (MOPR). Od 1923 r. Marchlewski był przewodniczącym MOPR. W l. 1921–1922 r. przewodniczył sowieckiej delegacji w rozmowach z Finlandią i pertraktacjach z Japonią w Mandżurii. W 1923 r. został członkiem Sądu Najwyższego bolszewickiej Rosji. Zmarł 22 marca 1925 r.

Wobec powyższego, w sposób niebudzący wątpliwości należy stwierdzić, że nazwa ulicy – Marchlewskiego, jako upamiętniająca osobę symbolizującą komunizm, jest niezgodna z art. 1 ustawy, co zostało również potwierdzone przez Instytut Pamięci Narodowej w opinii z dnia 3 listopada 2017 r.

Mając na uwadze powyższe, zarządza się jak na wstępie.

Na podstawie art. 5 ustawy, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych

zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
P. Hreniak